

Sesvete – Zagreb, 18. veljače 1940. – Zagreb, 30. srpnja 2025.

Prof. dr. sc. Ilija Mamuzić

Malo je stručnjaka i znanstvenika koji su obilježili i ostavili značajan trag u svojoj struci i znanosti kao akademik Ilija Mamuzić. Njegov život i djelovanje neraskidivo su vezani uz metalurgiju, a posebno valja istaknuti časopis *Metalurgija*, koji je od 1985. godine vodio kao glavni i odgovorni urednik. Taj je časopis u području metalurgije jedan od najpriznatijih znanstvenih časopisa u svijetu.

Časopisi su uvijek bili jedna od najvažnijih tema tijekom naših brojnih susreta unazad dvadesetak i više go-

dina. Vrijedno je naglasiti da je prof. Mamuzić svoj prvi rad, još kao mlad autor, objavio upravo u časopisu "Zavarivanje". Kao glavni urednik *Metalurgije* živio je svoj časopis u svakom detalju – prijepiske s autorima, recenzija, lektura i korektura, preko kontakata s tiskarom i pregleda prijeloma, do distribucije časopisa. Posebno nakon odlaska u mirovinu 2010. godine, uređivanje časopisa činilo je njegov svakodnevni život i cjelodnevnu aktivnost.

Gimnaziju je završio 1957. godine u Gospiću, a studirao i diplomirao 1961. kao najmlađi inženjer na Tehnološko-metalurškom fakultetu u Beogradu te se odmah po diplomiranju zapošljava u Željezari Sisak. Kao mladi stručnjak u više navrata radio je u Željezari Sisak, vodio je različite laboratorije te je radio i kao profesor matematike, tehnologije i nacrtna geometrije u Tehničkoj školi Viktorovac u Sisku. U to vrijeme otpočinje i svoje povezivanje sa sveučilišnom zajednicom, najprije kao honorarni, a potom i kao stalni zaposlenik Tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Metalurškog odjela Sisak i to kao asistent iz plastične prerade metala i legura. Već 1972. postaje predavač, ubrzo nakon toga i docent. Glavni dio svoje radne karijere proveo je kao sveučilišni profesor. Od 1990. pa sve do 1997. bio je dekan Metalurškog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u razdoblju kad je Sisak gotovo neprekidno bio pod uzbunom uslijed ratne agresije na Hrvatsku. Često je znao spomenuti svoje djelovanje "ratnog dekana" iz tog razdoblja i to s visokom odgovornošću i senzibilitetom za probleme studenata i općenito života u tom kraju, koji je bio svega nekoliko kilometara udaljen od ratnih djelovanja.

Upravo je kao dekan odigrao presudnu ulogu 1991. godine kad je Metalurški fakultet, nakon 31 godine, postao neovisna znanstveno-nastavna institucija u okviru Sveučilišta u Zagrebu.

Kao znanstvenik i stručnjak posebno područje njegova interesa i aktivnosti bile su mehanička metalurgija i materijali, teorija i tehnologija obrade deformiranjem kovina i slitina, kao i istraživanje svojstava i ispitivanje materijala. Objavio je brojne radove, više knjiga i poglavlja u knjigama, istraživačke elaborate, bio je

suradnik u izradi rječnika, enciklopedije i dr. Velik je trud uložio u izradu pisanog materijala koji obrađuje povijest metalurgije na području Hrvatske. Taj je pisani elaborat konačno preuređen i objavljen pod nazivom "Hrvatska metalurgija – prošlost, sadašnjost, budućnost". Strateški je promišljao o tome koliko je industrijska proizvodnja važna za Hrvatsku, posebice za njezinu budućnost.

Održao je brojna predavanja, kao i pozvana predavanja u zemlji i u svijetu. Bio je član uredništva više časopisa, kao i član međunarodnih udruga za čelik, među inim *International Society of Steel Institution* – ISSI, *European Steel Institute Confederation* – ESIC, *Central European Metalurgical Cooperation* – CEMCO.

Početkom devedesetih godina sudjelovao je u restrukturiranju Društva metalurških, geoloških i rudarskih inženjera i tehničara, tako da se u to vrijeme, odnosno 1992. godine ustrojava Hrvatsko metalurško društvo. Profesor Mamuzić postao je njegov predsjednik i na toj je funkciji ostao cijelo vrijeme, uspješno organizirajući brojne međunarodne skupove iz područja metalurgije.

Profesor Mamuzić bio je istinski znanstvenik i stručnjak za područje metalurgije, zbog čega je uživao veliko poštovanje. No, ono po čemu je bio osobito poznat i zbog čega smo se često susretali, bilo je njegovo dugogodišnje vođenje i uređivanje časopisa "Metalurgija". Časopis "Metalurgija" pokrenut je 1962. godine, ponajprije kao glasilo Željezare Sisak, Instituta za metalurgiju Sisak i Tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Poteškoće u kontinuitetu, u održavanju znanstvenostručne razine kao i u financiranju dovele su do toga da uredništvo 1985. godine preuzima profesor Mamuzić, koji je časopis vodio takoreći do danas, gotovo 40 godina. Časopis okreće svoju politiku prema međunarodnoj suradnji, održava se kontinuitet, časopis postaje financijski potpuno neovisan, a što je najvažnije objavljuju se radovi svjetske kvalitete. Već 1995. godine časopis je uključen u bazu podataka ISI-SCI (*Science Citation Index*). U 2015. godini časopis npr. ima citiranost u trideset međunarodnih sekundarnih publikacija i baza podataka.

Na kraju, nije dovoljno kazati da je profesor Ilija Mamuzić uistinu prvi čovjek hrvatske metalurgije. Mnogo je učinio za razvoj metalurške struke i znanosti na sveučilištu i u industriji, kroz izdavačku djelatnost, djelovanje u strukovnim udrugama, povezivanje akademske zajednice i gospodarstva i sl. Bio je vrstan intelektualac, koji je u svojim nastupima plijenio pozornost, a u razgovorima pokazivao veliko znanje ne samo o metalurgiji već i znanje iz povijesti, umjetnosti, kulture i suvremenih zbivanja. Užitak je bio razgovarati s profesorom, jer ste nakon svakog razgovora uvijek nešto novo naučili ili upoznali i sa zadovoljstvom o tome razmišljali.

Prof. dr. sc. Ivan Juraga